

УДК 378:004

**Ортіна Г.В. д.н.держ.упр., доц., Нестеренко О.М. к.ю.н., ст.викл.,
Застрожнікова І.В., к.н.держ.упр., доц., Єфіменко Л.М. к.н.держ.упр., ст.
викл., Вороніна Ю.Є. к.н.держ.упр., викл.**
Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного

ІНТЕРАКТИВНА ДОШКА ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. Стаття присвячена проблемі вивчення дисциплін з публічного управління за допомогою інтерактивної дошки в умовах модернізації освіти. Даний короткий огляд прийомів використання інтерактивної дошки на заняттях з публічного управління у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного, спрямованих на підвищення мотивації студентів і ефективніше вивчення дисциплін управлінського напрямку.

Ключові слова: інтерактивна дошка, інформаційні технології, наочність, мотивація, співпраця, самоосвіта.

Постановка проблеми. Сьогодні, в умовах глобалізації і можливості комунікації у світових масштабах, знання методів управління як ніколи актуально. Процес викладання знаходиться в постійній зміні, на зміну традиційним підходам приходять нові засоби, методики та технології, покликані підвищити ефективність навчання, забезпечити оптимізацію навчального процесу і мотивацію вивчення[1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою інновації системи навчання засобами інтернет та інтерактивних технологій займалися такі провідні вітчизняні вчені як: Андрущенко В., Воронкова В., Мешко Г., Олексенко Р., Сосницька Н., Олексенко К., Луговий В., Таланова Ж. та інші.

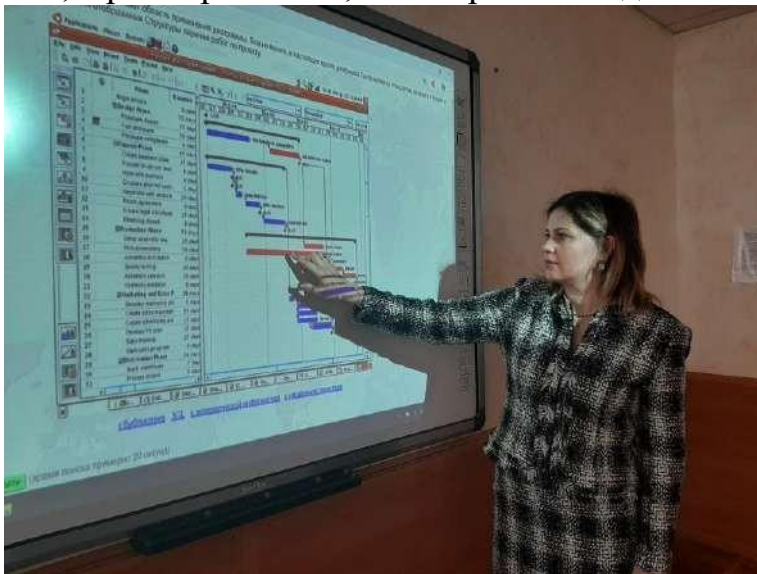
Формулювання цілей статті. Дослідити роль інтерактивної дошки у підготовці майбутніх фахівців управлінського профілю здобувачів вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного.

Виклад основного матеріалу досліджень.

Початок ХХІ століття характеризує суспільство як інформаційне, в якому здійснюється інформатизація всіх галузей науки і освіти.[7] Інформатизація суспільства – це глобальний соціальний процес, особливість якого полягає в тому, що домінуючим видом діяльності в сфері суспільного виробництва є нагромадження, збирання, зберігання, оброблення, передача та використання інформації. [10]

Імперативною ознакою сучасності є взаємозумовлений симбіоз інформаційного суспільства та суспільства споживання.[9]

Нинішнє покоління студентів відрізняється від попередніх тим, що воно сформоване в епоху інформатизації цифрових технологій. Вони майже не читають паперові книги, віддаючи перевагу ресурсам Інтернет і електронні книги. Щоб зацікавити таких студентів, явно недостатньо традиційних методів, спрямованих на передачу знань. Потрібний підхід що передбачає моделювання життєвих ситуацій і дозволяє розвинути у студентів схильність до самоосвіти та самовизначення, мотивацію до пізнавальної діяльності, систему міжособистісних стосунків, соціальні компетенції, активну громадянську позицію та інше. Зацікавити студентів, що звикли до інформаційного простору та віртуальної реальності, здатні ті ж електронні засоби, якими вони користуються в повсякденному житті. Одним з таких засобів, є персональні комп'ютери, планшети, ігрові приставки, та інтерактивна дошка.

Рис.1. - Загальний вид сторінки інтерактивної дошки

Це сенсорний екран, основна частина якого обов'язково приєднується до персонального комп'ютера так, щоб проектор передавав зображення з дошки на монітор. Поверхня дошки дуже чутлива і дозволяє використати ручку (або навіть палець), щоб малювати і писати на ній. Для управління комп'ютером не потрібно ні мишка, ні клавіатура. При необхідності, якщо в групі є студенти з поганим зором, можна одним рухом руки просто збільшити будь-який елемент, зображений на дошці.

Робота з інтерактивною дошкою підвищує рівень сприйняття матеріалу за рахунок поєднання різних форм передачі інформації - візуальної, звукової і тактильної. Оформлення заняття, яке включає комбінування фону, фігур аудіо і відеоряду в єдине ціле, відіграє важливу роль. Відомо, що у кожного студента свої схильності, свій стиль у вивченні предмета. Як показують дослідження психологів, чим більше нейросистем залучених в процес навчання, тим краще отримана інформація відтворюється згодом. Таке комплексне по-

єднання чинить велику дію на того, що навчається, формуючи асоціативні зв'язки, сприяючи кращому засвоєнню матеріалу. Адже асоціації - це природний попутник наших думок. Мозок людини влаштований так, що інформація автоматично ув'язується воєдино [2].

За допомогою інтерактивної дошки молоді люди відчують себе в звичному для них інтерактивному середовищі, що дозволяє стимулювати їх бажання висловлюватися або коментувати почуте так само, як вони роблять це в соціальних мережах та блогах. Попри те, що вони вже вийшли з дитячого віку, студентів дуже притягають ігрові форми навчання і різні технічні новинки. Більше того, інтерактивна дошка може допомогти студентам, не дуже сильним в предметі, але що має хороші навички роботи з комп'ютером, підвищити свій рейтинг серед одногрупників. На жаль, багато викладачів використовують інтерактивну дошку тільки як екран для показу презентацій. Такий підхід край неефективний, оскільки в програмному забезпеченні будь-якої інтерактивної дошки є багатий арсенал функцій, за допомогою яких можна ефективно працювати з будь-якими об'єктами на дошці: групувати, переміщати, приховувати т.д. Для викладача інтерактивна дошка відкриває безмежну кількість можливостей для підвищення мотивації студентів і ефективнішого навчання предмета. Інтерактивна дошка допомагає реалізовувати принципи комунікативної активності, зворотного зв'язку, інтерактивності, наочності, системності і доступності подання матеріалу, міжпредметних зв'язків, особистого підходу до навчання, а також використання різних режимів роботи (індивідуального, парного, групового). За допомогою інтерактивної дошки можна виконувати наступні операції:

- демонструвати візуальну інформацію (графіки, діаграми, репродукції картин, малюнки, фотографії, таблиці, схеми), веб-сайти, електронні підручники, програми, тести, презентації Power Point, створені як викладачем, так і студентами;
- робити записи і позначки до зображень, що виводяться на екран;
- створювати схеми, малюнки, таблиці безпосередньо під час проведення занять;
- переміщувати зображення у будь-яку зону інтерактивної дошки, виводити декілька зображень для їх порівняння;
- виводити на дошку заздалегідь підготовлені контрольні питання;
- оперативна вносити зміни в методичні матеріали та конспект прямо на зайнятті залежно від обставин, що міняються.

Завдяки функції "Шторка" можна приховати частину екрану і організувати контроль і самоконтроль. Серед інших важливих функцій інтерактивної дошки: розпізнавання почерку, збільшення необхідного фрагмента ("лупа"), лазерна указка, за допомогою якої можна звернути увагу студентів на особливо важливі моменти. Для викладачів існують різноманітні варіанти використання дошки. Існують вже готові матеріали, спеціально призначені для викладання з інтерактивною дошкою, а також програми, що дозволяють викладачам самим створювати різні вправи, і навіть авторські програми.

Робота з інтерактивною дошкою забезпечує повноту, спадкоємність і узгодженість логічного подання матеріалу при вивченні і вдосконаленні умінь та навичок тих, що навчаються [3]. Слід зазначити, що інтерактивна дошка може застосовуватися на різних етапах зайняття і при навчанні усім видам діяльності : під час теоретичної частини, для введення і відробітку практичного матеріалу, контролю і самоконтролю навичок і умінь студента. За допомогою інтерактивної дошки можна організувати тестування по будь-якому аспекту предмета, розрахунок рейтингу студентів, динаміку їх успішності і тому подібне.

При відробітку матеріалу можна спільно із студентами скласти схему або таблицю, використовуючи різні кольори для привертання уваги студентів до того або іншого аспекту. Досить великий інтерес викликають завдання, в яких вимагається підібрати термін, розгадати кросворд або ребус і так далі. Потренувати професійні терміни в подібності гри "Хто хоче стати мільйонером". Найбільш ефективними прийомами роботи з тестами є: "Знайдіть помилку", "Розподіл на групи", "Заповнення пропусків", "Приберіть зайве", "Створення схем".

За допомогою інтерактивної дошки студентів можна ознайомити з правильним оформленням і структурою ділового листа, резюме, продемонструвати зразок анотації і тому подібне. Працюючи по темі "Проект розвитку міста", студенти можуть відмічати проекти міста прямо на карті, після чого можна скласти найбільш оптимальні терміни реалізації проектів. Отриманий результат можна зберегти, і робота з картою може бути продовжена далі на наступному зайнятті. При обговоренні біографії учених і винахідників можна вивести на екран фотографії нобелівських лауреатів, зіставити винаходи з прізвищем винахідника і датою винаходу і тому подібне.

Результати опитувань студентів про вплив інтерактивної дошки на ефективність процесу навчання на зайнятті предмету свідчать про те, що цей інструмент викликає у них масу позитивних емоцій. Студенти відмічають наступні достоїнства інтерактивної дошки : заощадження часу; підвищення мотивації до навчання; розвиток фантазії та творчого потенціалу; розвиток впевненості в собі; поліпшення темпу заняття; краще засвоєння матеріалу; мимовільне запам'ятовування матеріалу; систематизація матеріалу, виділення головного і другорядного; залучення усіх студентів до навчального процесу; підвищення відвідуваності зайняття; робота в режимі онлайн; екологічність, тощо. Серед недоліків відзначаються наступні: погіршення зору; втомлюваність; труднощі налаштування; погрішності в зображенні при використанні; можливості технічного збою; висока вартість.

Крім того, підготовка зайняття з використанням інтерактивної дошки - трудомісткий процес, що припускає серйозну додаткову роботу по формуванню матеріалу в електронному вигляді. Також одна з найбільших труднощів застосування цього пристрою викладачами пов'язана з необхідністю йти в ногу з часом і постійно удосконалювати навички роботи з комп'ютерними технологіями, що нестримно змінюються. Далеко не кожен викладач готовий

пожертвувати своїм особистим часом для зміни готових методичних напрацювань. Тому з боку ЗВО було б непогано надавати підтримку викладачам, що активно освоюють інформаційні технології. Таким чином, застосування інтерактивної дошки на занятті показує дуже позитивні результати. Інтерактивна дошка робить процес навчання динамічнішим, дозволяючи не обмежуватися одним навчальним посібником на занятті, а застосовувати безліч додаткових джерел. Зайняття стає цікавішим і захоплюючим, вноситься різноманітність.

Надмірне споживання інформації характеризується як великими її обсягами, так і значною динамікою, швидкістю надходження. Звідси випливає й неможливість засвоєння та переробки отриманої інформації.[8]

Застосування інтерактивної дошки не обмежується лише рамками заняття. З її допомогою можна проводити різні поза аудиторні заходи. Використання усіх навчальних програм розширює можливості організації навчальної діяльності студентів не лише на занятті, але і удома.

Отже, застосування інтерактивної дошки відповідає способу сприйняття інформації, що відрізняє нове покоління студентів, у якого набагато вище потреба у візуальній інформації та стимуляції. За даними досліджень психологів, люди запам'ятовують тільки 20 % того, що бачать, 30 % того, що чують, 50 % того, що бачать і чують, і 80 % того, що вони бачать, чують і роблять одночасно. На основі цих даних можна стверджувати, що застосування інтерактивних технологій може у багато разів поліпшити якість знань у студентів [5]. Крім того, інтерактивна дошка - це інструмент, який не лише полегшує роботу викладача, але і виводять систему підготовки кваліфікованих кадрів на принципово інший рівень. Саме завдяки використанню інноваційних технологій у педагога формується принципово нова роль, а ефективність навчання не викликає ніяких сумнівів [6].

Список використаних джерел.

1. Горбова Н. А. Використання інтерактивних методів у процесі викладання дисципліни «правознавство»: «ажурна пилка». Удосконалення навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі. Випуск 19. *Збірник науково-методичних праць ТДАТУ*. Мелітополь, 2016. 190-197 с.
2. Дубягін О.Б. Інноваційні технології та методи навчання як фактор удосконалення навчального процесу URL: <http://webcache.googleusercontent.com>
3. Застрожнікова І.В., Ульяновченко Ю.О. Сучасний стан державного регулювання освітніх новацій в Україні. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук.пр. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. Вип. 2 (56), с.192-198.
4. Калитин С.В. Интерактивная доска. Практика эффективного применения в школах, колледжах и вузах. Серия: Элективный курс. Профильное обучение. М.: СОЛОН-Пресс, 2013. 192 с.

5. Луговий В.І. Управління якістю викладання у вищій школі: теоретико-методологічний і практичний аспекти. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі: монографія / [авт. кол.: В.Луговий, М.Левшин, О.Бондаренко та ін.; за ред. В.П.Андрущенко, В.І. Лугового]. К.: Педагогічна думка, 2011. 260с. С. 5-34.

6. Нестеренко О.М. Методика навчання основам правознавства студентів неюридичних ВУЗів. Удосконалення навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі. Випуск 16 *Збірник науково-методичних праць ТДАТУ*. Мелітополь, 2012. С. 67-73.

7. Нестеренко О.М. Проблеми викладання правових дисциплін у ВНЗ неюридичного спрямування. Удосконалення навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі. Випуск 19 *Збірник науково-методичних праць ТДАТУ*. Мелітополь, 2016. – 304 с. – С. 208-213.

8. Нестеренко О.М. Спеціальна юридична освіта як одна з основних ознак специфіки механізму правового виховання США. Международная научно-практическая конференция «Реформирование национального и международного права: перспективы и приоритеты», г.Днепр,08-09 декабря 2017 г. С. 17-20.

9. Олексенко Р. І. Філософія розвитку інформаційного суспільства в епоху глобалізації. Гілея: науковий вісник. 2015. Вип. 98. С. 230-232.

10. Олексенко Р. Епоха глобалізації, її вплив на інформаційне суспільство. П'ята всеукраїнська наукова конференція «Сучасні соціально-гуманітарні дискурси». 2015. С.56-59.

11. Олексенко К. Б. Сучасні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. Інформаційні технології в освіті та науці. 2018. С. 196- 201.

12. Янченко М.С., Ермолаєва В.В. Использование интерактивных досок. Молодой ученый. 2014. № 5. С. 26–29.

13. Roman Oleksenko, Valentin Molodychenko, Nina Shcherbakova. Neoliberalism in Higher Education as a Challenge for Future Civilization. *Philosophy and Cosmology*. 2018. Vol. 20.,

Ortina G.V. Nesterenko O.M. Zastrozhnikova I.V., Efimenko L.M. Voronina Yu.Є. Interactive board yak basis of five efficiency of organizations of the initial process that modernizations of the clearance.

Summary. The article is dedicated to the problems of vivchenny discipline from public administration for another interactive dashboard in the minds of modernization.

Key words: interactive dashboard, information technology, focus, motivation, privacy, self-awareness.